

Møte torsdag den 14. mars kl. 10

President: Inge Lønning

Dagsorden (nr. 62):

1. Innstilling fra næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Inge Ryan om gjeninnføring av støtten til utkantbutikker (Innst. S. nr. 98 (2001-2002), jf. Dokument nr. 8:21 (2001-2002))
2. Referat

Presidenten: Fra Stortingets delegasjon til Den Interparlamentariske Unions 107. interparlamentariske konferanse i Marrakech foreligger søknad om permisjon, undertegnet av delegasjonens leder, stortingsrepresentant Karin Andersen. Søknaden gjelder permisjon i tiden fra og med 14. mars til og med 22. mars for representantene Karin Andersen og Oddbjørg Ausdal *Starrfelt*, i tiden fra og med 15. mars til og med 22. mars for representanten Thore A. *Nistad* og i tiden 18. mars til og med 22. mars for representantene Rune J. *Skjælaaen*, Knut *Storberget* og Finn Martin *Vallernes*.

Denne søknaden foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Fra første vararepresentant for Hedmark fylke, Grethe G. *Fossum*, foreligger søknad om å bli fritatt for å møte på Stortinget under representanten Knut *Storberget*'s permisjon i tiden fra og med 18. mars til og med 22. mars av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
For Hedmark fylke: Helge *Bjørnsen* og Bernt Egil *Torp*
For Hordaland fylke: Mali Grete N. *Aksnes*
For Oppland fylke: Morten Ørsal *Johansen*
For Rogaland fylke: Inger Lise *Aarrestad* og Jan Petter *Rasmussen*.
3. Mali Grete N. *Aksnes* og Morten Ørsal *Johansen* innvelges i Lagtinget for den tid de møter for representantene Rune J. *Skjælaaen* og Thore A. *Nistad*.

Presidenten: Helge *Bjørnsen* og Jan Petter *Rasmussen* er til stede og vil ta sete.

Representanten Åslaug Haga vil fremsette et privat forslag.

Åslaug Haga (Sp): På vegne av meg sjøl vil jeg fremme forslag om behandlingsgaranti for unge og nye stoffmisbrukere.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Innstilling fra næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Inge Ryan om gjeninnføring av støtten til utkantbutikker (Innst. S. nr. 98 (2001-2002), jf. Dokument nr. 8:21 (2001-2002))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Michael Momyr (H) (ordfører for saken): Nærbutikkene slik de fleste som vokste opp på 1960-tallet, husker dem, blir det færre og færre av. Samfunnsutviklingen har skapt en ny type forbrukere og en ny type butikker. For oss som vokste opp i distriktet, f.eks. i Åfjord, var ofte den første kontakten med byen da vi skulle i vei og kjøpe oss konfirmasjonsdress. Det ble opplevd som et høydepunkt å komme til Trondheim, til byen, og kjøre rulletrapp på EPA.

I dag er kjøpesentre, kjedebutikker og pristilbud blitt en del av hverdagen over hele Norge. Folk bor ikke lenger så isolert som før, og de er mer mobile. Kravene har økt, og med det presset på nærbutikkene. Folk vil ha billigere varer, større utvalg og butikker som er mer tilpasset en ny livsstil. Derfor er det få steder i Norge hvor det ikke er en kjedebutikk, den nye formen for nærbutikk. Kjøpmannen på hjørnet har skrudd ned det gamle skiltet, men er gjerne franchisekjøpmann for andres ideer.

Det var nettopp dette de store kjedene i norsk dagligvarehandel så tidligere enn de fleste, og de har gitt markedet det markedet ville ha. Resultatet er at de i dag kontrollerer 98 pst. av handelen som skjer i dagligvarebutikkene, herunder også distribusjonskanalene og vareinnkjøpene. Det har skapt formuer, det har skapt lavere priser, og det har skapt en lønnsom næring som nå ekspanderer i nye næringer. Men det har også vært med på å øke kravet til lønnsomhet i bransjer som driver med spill, f.eks. Norsk Tipping, bensinstasjoner og posttjenester, og det har vært med på å bidra til at farten i butikkdøden, for å bruke det dramatiske begrepet, også har økt. Da disse butikkene forsvant til større steder i nærområdet, kommunesenter eller regionsenter, forsvant også de mest kjøpesterke kundene.

Skal lønnsomheten tilbake til nærbutikkene, bør det derfor ses på hvordan en eventuelt får disse tjenestene tilbake til nærmiljøet. Det er den eneste måten vi kan sikre framtidig lønnsomhet på. Og det var begrunnelsen for at departementet satte i gang MERKUR-programmet i 1996, som en avløsning på den direkte støtten som ble gitt. SV vil med sitt forslag, slik jeg ser det, være med på å skru tiden tilbake. MERKUR-programmet er i dag et offentlig finansiert redningsnett for de mest utsatte butikkene, men det er en forutsetning at de har en plan, og at de har ideer om en ny fremtid.

Dette MERKUR-programmet, som Kommunaldepartementet delfinansierer, har, sammen med bransjen selv, bidratt til å redde mange av de butikkene som vil noe. 500 butikker er i dag med i MERKUR-programmet. De har økt omsetningen, og noe av snuoperasjonen er at butikken får tilført nye oppgaver, som Post i Butikk, frisør, kafeteria og oppgaver som kan løses på en billigere måte.

Når nå en enstemmig komite ber om at departementet skal evaluere MERKUR-programmet, er det min holdning at vi i neste omgang kanskje bør spisse MERKUR-programmet slik at det i enda sterkere grad blir rettet inn mot grender, ofte øysamfunn, der avstanden er spesielt stor og reisetiden blir lang.

En ny direkte støtte vil derfor ikke løse problemet til utkantbutikkene. Derimot tror jeg at løsningen ligger i at nærbutikkene får tilbud om å utføre offentlige oppgaver. Regjeringen arbeider med modernisering, effektivisering og forenkling av offentlig sektor. I dette arbeidet åpnes det for mer fleksible, brukerrettede organisasjonsmodeller for tjenestedelen av offentlig virksomhet.

Regjeringen bør vurdere nærbutikkens rolle i arbeidet med å gjøre offentlige tjenester bedre tilgjengelig, slik at nærbutikkene får tilført nye arbeidsoppgaver som kan øke lønnsomheten.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Inge Ryan (SV): Representanten Michael Momyr sier at SV ønsker å skru tida tilbake. Enkelte ganger kan det være hensiktsmessig å skru tida tilbake. Vi ser at EU-landet Sverige nå har vedtatt å innføre en rekke støtteordninger for nærbutikkene, nettopp fordi de ser at det er nødvendig å skru tida tilbake.

Mener representanten Momyr at EU-landet Sverige og andre land som er medlem av EU, skru tida tilbake når de nå viser en aktiv holdning med hensyn til å gi nærbutikkene støtte?

Michael Momyr (H): Jeg tror generelt at det å gi direkte driftsstøtte, uansett bransje, er en mindre hensiktsmessig måte å bidra til en utvikling på enn om man f.eks. bruker ordninger i MERKUR-programmet. Jeg har aldri hatt tro på at direkte støtteordninger er veien å gå. Derfor er det et poeng for meg at vi tar utgangspunkt i MERKUR-programmet, vurderer sterke og svake sider ved det, og at vi i neste omgang blir i stand til å spisse programmet slik at vi når de butikkene som har det største behovet. Om det å bruke direkte støtte: Ja, jeg står fast ved at det etter min oppfatning ikke er å skru tiden frem, men å skru den tilbake.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Aud Gaundal (A): Slik det er sagt tidligere, er det enighet om at det bør tas et grep for et tettere samarbeid med dagligvarekjedene for å sikre butikktilbud også til dem som bor mest avsides til. Det er en utfordring fordi ingen vil drive butikker – eller for den saks skyld annen virksomhet – uten at en tjener penger på det, i det minste

vil en i hvert fall ikke tape på det. For Arbeiderpartiet er det vanskelig å se for seg at en skal kunne subsidiere i en slik størrelse at en enten kan fortsette å drive en allerede eksisterende butikk eller kan etablere nye. Når en så vet at det er bare 2 pst. av omsetningen innen matvarehandelen som skjer utenfor kjedene, er det ingen tvil om at det er kjedene, som for tiden har store økonomiske overskudd, som kan være med og finne løsninger.

Arbeiderpartiets ønske er at det skal finnes løsninger slik at det er mulig uten altfor lang reisetid å få dekket sine behov i forhold til dagligvarehandel. Det er ikke bare når det gjelder varehandel, at det er en utfordring å bo i utkantkommunene. Like raskt som butikkene er blitt nedlagt, er også bensinstasjonene blitt borte. Dette er som sagt en utfordring, hvor vi politisk gjerne vil at folk skal ha sine tilbud, men der ingen er villig til å tape penger eller drive med tap.

MERKUR-programmet blir av enkelte i dagligvarekjeden skissert som en veg å gå. Jeg er derfor glad for at komiteen ber Regjeringa vurdere å gjennomføre en ny evaluering av programmet. Dette, sammen med vedtaket om at det må tas et grep for et nærmere samarbeid med disse kjedene, gjør at jeg har stor tro på at det går an å fokusere på disse utfordringene. Så vil selvsagt noen si at det hjelper lite å sette dette i fokus hvis det ikke konkret blir gjort noe. I så måte er forslaget fra SV og Senterpartiet et konkret forslag. Begrunnelsen for at Arbeiderpartiet ikke kan gå med på forslaget, er at det direkte støttesystemet som vi hadde, i liten grad virket. Det var derfor vi i 1996 erstattet det med MERKUR-programmet.

Når vi mener at evaluering og samarbeid er veien å gå, er det med bakgrunn i kjedenes sterke rolle i matvaremarkedet. Ikke minst mener vi at staten må ta et ansvar for å koordinere en del tjenester som butikkene kan tilby for det offentlige. Og jeg vil, uten å moralisere, mer henstille til kjedene – som for tiden har store overskudd – om også å engasjere seg i den samfunnsoppgaven det er at alle bør få sine dagligvarebehov dekket, uten å måtte reise urimelig langt.

Øystein Hedstrøm (FrP): Selv om en del utkantbutikker virkelig har pustebesvær og trenger oksygen, er vi enig med komiteens flertall i at det å gjeninnføre en passiv ordning i form av offentlig pengestøtte ikke er veien å gå i dette tilfellet. Erfaringene med driftstilskudd som tidligere ble gitt, var at det ble oppfattet som et fast bidrag til butikkdriften og ikke som et incitament til lønnsom drift. Det finnes så uendelig mange andre og bedre måter å drive en butikkvirksomhet fremover på, mener vi i Fremskrittspartiet.

Det aller viktigste er selvfølgelig den selvstendig næringsdrivende butikkinnehavers evne og vilje til å utvikle egen næringsvirksomhet. Egentlig opplever vedkommende ikke noe annet enn hva mange andre små konkurranseutsatte bedrifter og virksomheter opplever, nemlig knivskarp konkurranse, der mye avgjøres av egen og medarbeidernes innsats. Her er det viktig å bruke oppfinnsomhet og se muligheter, mener vi.

Jeg skal ta noen eksempler. Sjur Gran på Revetal ble trukket frem av handelsbladet Fritt Kjøpmannskap og kåret til «Årets Kjøpmann 2001». Selv om forretningen hans ikke ligger spesielt sentralt til, har knallhard satsing på service og fullsortiment bidratt til å trekke kunder fra et stort område. Han har også lagt vekt på at butikken skal være en møteplass.

Et annet eksempel som trekkes frem, er Coop Mega på Røros. Her har de en egen avdeling med lokalprodusert mat der de tilbyr mer enn 50 produkter. Dette bidrar til å øke omsetningen. Så det går altså an, hvis bare viljen og evnen er sterk nok, å få dette til i en god del tilfeller.

Det finnes også andre muligheter når det gjelder å vekke positiv interesse for utkantbutikkens situasjon. Lokalbefolkningen kan engasjere seg sterkt. Det er i løpet av noen år blitt etablert rundt 50 folkeaksjeselskap som driver sistebutikker. Videre er det prisverdig at de store kjedene har knyttet en rekke utkantbutikker til sitt innkjøpssystem uten å kreve at de skal profilere seg som Rema, Rimi eller Prix. Dermed har disse butikkene kunnet nyte godt av rimelige innkjøp i store kvanta uten å måtte leve opp til kjedenes krav til utvalg, inntjening og strømlineformet drift. Men dette må skje basert på frivillighet, og ingen tvang fra politikernes side, mener vi.

Fremskrittspartiet finner det positivt at man nå skal følge opp de butikker som deltar i MERKUR, og vurdere den økonomiske utviklingen også sammenliknet med butikker som ikke deltar. Det er et ansvar å få mest mulig ut av offentlige midler. Da er det greit å få bekreftet at MERKUR-tiltakene faktisk har gitt mer levedyktige og robuste butikker og færre nedleggelser, ikke bare i enkelte tilfeller, men i en større sammenheng. De politiske partier kan også bidra til å redusere butikkdøden og heller skape optimisme gjennom sterkt å redusere skatter, avgifter og offentlige inngrep, fordi det skaper betydelige problemer med det skatte- og avgiftsnivået handelsnæringen i dag har.

Grensehandelen kan delvis tilskrives skyhøye avgifter på alkohol og tobakk. I år 2000 hadde 85 pst. av østfoldingene handlet én gang eller flere i Sverige, 85 pst. av finnmarkingene én gang eller flere i Finland og 50 pst. av innbyggerne i Aust-Agder én gang eller flere i Danmark. Her har politikerne en jobb å gjøre i skatte- og avgiftspolitikken, slik at langt flere fristes til å handle i eget land.

Vi har en jobb å gjøre når det gjelder å få opphevet en del restriksjoner lagt på handelsnæringen. Det kan f.eks. dreie seg om åpningstider og bevillingsbestemmelser. Fremskrittspartiet har for tiden et forslag til behandling om å åpne for salg av sterkøl og vin i dagligvareforretninger og spesialforretninger. Hvis disse produktene kan selges der hvor folk flest kjøper sine dagligvarer, vil det bety en vitamininnsprøytning for handelen i distriktene.

Vi må også gjøre noe med skjemaveldet og registreringsplikten som trykker handelsmannen ned. Antallet skjemaer øker fortsatt. Det er et omfattende regelverk som slår spesielt hardt ut når marginene er små.

Det er altså mange måter å gripe fatt i problemet på, slik at vi unngår en omfattende butikkdød. Her vil Fremskrittspartiet bidra med en betydelig innsats.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Inge Ryan (SV): Begrepet «utkant» definerer representanten Hedstrøm og jeg tydeligvis forskjellig. Når representanten Hedstrøm trekker fram Røros som eksempel på en utkant, vil jeg si at Røros for meg er en del av de sentrale områdene i Norge. Med utkant i denne sammenhengen tenker vi på plasser der man faktisk må kjøre båt en time utover i havet. Så kommer man til et øysamfunn med kanskje 70, 100, 120 innbyggere som har en nærbutikk som har hundre prosent kundetilslutning, men som ganske enkelt har for få innbyggere til at man kan få varer på en enkel måte.

I dette Dokument nr. 8-forslaget tar vi ikke utgangspunkt i samfunn som Røros, som nærmest er et bymessig område. Her snakker vi om samfunn som vi har veldig mange av i Norge, både på Vestlandet, i indre strøk, og ikke minst i Nord-Norge, der man har små livskraftige lokalsamfunn, men som dessverre er såpass små at det med de marginene som en kjøpmann har, ikke er mulig å drive en butikk der og ha en forsvarlig inntekt.

Ser representanten Hedstrøm forskjell på Røros og f.eks. Utsira eller Sandland i Finnmark, der det bor 70-80 innbyggere, når han snakker om støtte til utkantbutikker? Eller ser han på Røros og en sånn type samfunn som har de samme typer utfordringer?

Øystein Hedstrøm (FrP): Det er en betydelig mobilitet i det norske folk. Forholdet er at på grunn av den distriktpolitikken som har vært ført de siste tiårene – som også SV har hatt ansvaret for – bor snart halvparten av befolkningen i østlandsområdet. Også representanten Ryan må innrømme at når befolkningsgrunnlaget ikke lenger er der, når noen personer bor spredt her og der, er også næringsgrunnlaget for en virksomhet borte. Det er et mobilt mønster.

Fremskrittspartiet ønsker, som jeg nevnte i mitt hovedinnlegg, i langt større grad å bruke generelle virkemidler, som lavere skatter og avgifter og å åpne for alternativer. Men vi vil være realistiske. Når man leser den utredningen som er foretatt om støtteordninger til utkantbutikkene, vil man se at f.eks. Sverige, der man har gitt selektiv støtte på en rekke områder, bare har utsatt disse problemene. Der har man på 1990-tallet og rundt 2000 hatt en rekke nedleggelser av utkantbutikker – til tross for alle selektive støtte- og tilskuddsordninger som SV nå ønsker at vi skal innføre i Norge. Vi vil ikke på den galeien som kanskje på et litt senere tidspunkt – men til slutt – vil gi det samme resultat.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Inge Ryan (SV): Jeg skal i innlegget mitt begrunne hvorfor jeg synes dette med å gi støtte til nærbutikker i utkantstrøk er av den beste distriktpolitikken som kan føres i dette landet – og av de rimeligste tiltakene vi kan iverksette.

Men aller først vil jeg si til representanten Hedstrøm – som var på talerstolen rett før meg – at SV aldri har ført

en politikk der vi ikke ønsker å støtte de aller, aller minste samfunnene. SV har så langt dessverre ikke vært i posisjon til å få gjennomført sin distriktspolitikk. Den dagen kommer nok, og da vil Hedstrøm få se hva slags distriktspolitikk SV vil føre.

Så over til hvorfor det er viktig å satse på nærbutikken. Jeg vil gi tre begrunnelser for det. For det første: Det sier seg sjøl at nærbutikken er helt avgjørende for at folk skal få tak i vanlige dagligvarer på en enkel og rasjonell måte – uten å måtte kjøre bil eller båt langt av gårde.

For det andre: I arbeidet med fornying av offentlig sektor – som også denne regjeringa er opptatt av – tror jeg nærbutikken kan gjøre en utmerket jobb som offentlig servicekontor i det bygdesamfunnet den representerer. Det betyr at enkle kommunale og enkle statlige tjenester kan legges til nærbutikken, slik at den kan fungere som et lite, offentlig servicekontor for det samfunnet det gjelder. Kjøpmannen må få opplæring og økonomisk kompensasjon for å utføre nettopp disse typer tjenester. La oss tenke oss f.eks. steder der biblioteket har åpningstid én time i uka. Legger man biblioteket til nærbutikken, vil det være åpent alle hverdager. Jeg kunne ha nevnt en rekke andre eksempler dersom jeg hadde hatt lengre taletid.

Min tredje begrunnelse for at det er viktig å beholde nærbutikken, er at den er en viktig uformell sosial møteplass for folk i bygda. I likhet med folk i byen som vandrer rundt på kjøpesentrene og koser seg og snakker sammen, har folk på landsbygda også behov for en uformell møteplass. En kaffekrok der man kan sette seg ned og slå av en prat med både naboer og andre folk i bygda, er kolossalt viktig for samhørigheten i ei bygd.

Dersom nærbutikken forsvinner, vil man miste alle tre funksjonene – den sosiale møteplassen, muligheten for en del enkle offentlige tjenester, og – ikke minst – muligheten til å få tak i dagligvarer på en enkel og rasjonell måte.

Jeg syns kjøpmannen i Utkant-Norge er en av våre beste distriktsarbeidere. Jeg kunne godt tenke meg å gi en hyllest til den norske kjøpmannen, som i mange utkantsamfunn står på fra morgen til kveld, og som tar ut en meget beskjeden lønn. Det burde vi som storting verdsette – ved å gi et bidrag slik at han har mulighet til å fortsette sitt idealistiske arbeid på denne måten.

Land som har nærbutikkstøtte i dag, har ikke alltid hatt det – ikke Sverige, ikke Storbritannia og heller ikke Frankrike. Men de har innført det fordi de har sett at det er nødvendig i den distriktspolitikken som EU fører. Både av miljømessige og av bosettingsmessige årsaker har de altså innført en rekke støtteordninger til nærbutikkene – både i forhold til å opprettholde butikker og i forhold til å bringe ut varer til folk. Det er også andre ordninger. I Sverige kan man få 200 000 kr pr. år i støtte til en nærbutikk.

Jeg er derfor overrasket og skuffet over regjeringspartiene, som nok en gang kun har fagre ord når det gjelder distriktspolitikk. Når man kommer med forslag til noen få konkrete grep, blir det ingenting ut av det. Jeg er enig med representanten Momyr når han snakker positivt om

MERKUR-programmet, og når han snakker positivt om en rekke andre ting i forhold til distriktene. Men når det kommer til realitetene og man skal prøve å få til et vedtak slik at disse butikkene virkelig blir berget, blir det ingenting ut av det. En stor svakhet ved denne regjeringa og distriktspolitikken er at man er usedvanlig flink når det gjelder bruk av ord, men usedvanlig svak når det gjelder handling.

Jeg vil på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ta opp mindretallsforslaget i saksdokumentet.

Presidenten: Inge Ryan har tatt opp det forslaget han refererte til.

Olaf Gjødrem (KrF): Eg vil fyrst gje honnør til forslagsstillaren for at han tek opp dette aktuelle temaet i Dokument nr. 8-forslaget, sjølv om eg føler at den måten det blir sett fram på, kanskje er litt farga av ein unødvendig retorikk utan å vera tilstrekkeleg innstilt på å søkja positive verkemiddel som i sum kan føra til det som forslagsstillaren er ute etter.

Støtta til utkantbutikkane blei avvikla, og MERKUR-programmet blei etablert med støtte frå Kristeleg Folkeparti. MERKUR byggjer opp kompetanse, og legg òg opp til at ein kan få felles tenester knytt til utkantbutikker som er utsette, spesielt når befolkningsmengda minkar.

Me har fått ein viss effekt ved at post, bibliotek, kafeteria og andre tenester er lagde til utkantbutikker. Dette er eit positivt steg. Eg ser nok for meg at kommunane i større grad må ta eit ansvar for ei vidareutvikling av lokale tenester. Kommunane har eit ansvar overfor innbyggjarane rundt om i kretsane for å ha servicekontor. Det er ein del tenester som innbyggjarane har rett på, som kommunane bør søkja å lokalisera til desse sentra. Det er difor eg vil at ansvaret skal plasserast noko meir lokalt. Då ser ein moglegheitene, då ser ein problema, og då kan ein i fellesskap finna løysingar.

I tillegg vil eg gjerne utfordra enkelte lokalsamfunn. Eg trur nemleg det er slik som slagordet eg ein gong såg på ein butikk, seier: «Bruk oss i dag, så har du oss i morgon.»

Mykje av den handelslekkasjen som foregår i dag, anten til Sverige, til byane eller til supermarknader, er etter mi vurdering ein feil strategi av den enkelte innbyggjar. Det er svært lite økonomisk å reisa lange avstandar – bruka tid, bensin og pengar, anten det er til Sverige eller til andre plassar. Bruk din nærbutikk, så vil den stort sett ha ein større sjanse til å overleva. Dette er ein bodskap som eg trur me må senda ut til mange lokalsamfunn, for det er der det primære ansvaret ligg.

Eg vil òg ta fram ei erfaring som eg fekk då eg var på besøk på ein farm i Nord-Dakota. Der er det store avstandar og store gardar. Dei hadde ikkje butikkar. Dei var nedlagde. Plutselig kjørte ein stor bil inn på gardsrommet – ein bussbutikk med eit breitt varespekter som kjørte rundt på farmane to gonger i veka for å dekkja kjøpsbehovet i lokalsamfunna. Det var den måten ein hadde løyst dette problemet på i eit område som for så vidt er

næringssterkt, men der det er svært lite folk. Det kan òg vera eit alternativ i ein del norske småsamfunn.

I tillegg får eg høyra at grossistar vegrar seg for å kjøra ut varer til nærbutikkar med lite kundegrnlag. Då må eg seia at eg reagerer, spesielt når eg ser at mange av dei som kjøper opp kjedene, grossistane, har overskot i milliardklassen. Det er ein alvorleg mangel på samfunnsansvar når dei i plassen for å vera villige til å kjøra ut varer til ein del småbutikkar, seier til dei at dei må kjøpa varene sine i andre butikkar, for så å selja dei ut igjen i sine distriktsbutikkar. Det er ei fornærming, og det viser ein eigarskap med svært lita samfunnsinnsikt og lite ansvar.

Eg vil be om at forslagsstillaren gjer om II i innstillinga i dag til eit oversendingsforslag, dette på grunnlag av at fleirtalet i Stortinget nødig vil stemma ned dette forslaget. Me er einige i intensjonen i at departementet skal arbeida vidare med desse tankane, og me har frå regjeringsspartias side full tillit til at dei gode intensjonane i denne debatten og i behandlinga av dette Dokument nr. 8-forslaget vil bli ivaretekne av departementet i eit aktivt forsøk på å leggja eit betre fundament for utkantbutikkane i framtida. For å sleppa å stemma forslaget ned, og visa tillit til Regjeringa, vil eg be om at forslagsstillaren gjer om II i innstillinga til eit oversendingsforslag.

Marit Arnstad (Sp): Senterpartiet var i utgangspunktet glad for at det var så stor grad av enighet i komiteen om betydningen av nærbutikken for et lokalsamfunn. Etter å ha lyttet til debatten er jeg litt usikker på om det egentlig er så stor grad av enighet som det som kommer fram av innstillingen, men det får vi komme tilbake til.

Det er riktig, som saksordfører var inne på, at det har skjedd store endringer i strukturen når det gjelder dagligvarebutikker. Kjededannelsene har vært særlig viktig, og utgjør i dag en svært stor del av hele spekteret av dagligvarebutikker. Jeg tror også det er riktig at forbruksmønsteret har endret seg betydelig, og at folks kjøpe- og handlevaner er annerledes enn det de var for bare 10-20 år siden.

Samtidig ser vi at en særlig i distriktene sliter med å kunne dekke de mest grunnleggende behov for kjøp av dagligvarer, og det er det dette dreier seg om. Det er ikke snakk om å ha ulike merker eller ulike typer dagligvarer, men det er rett og slett snakk om at en innenfor en overkommelig avstand fra sitt eget hjem skal ha en mulighet og en rett til å kunne kjøpe dagligvarer. Det er det vi diskuterer når det gjelder nærbutikken.

Vi har sett en utvikling der en i større grad har sett ulike tjenester i sammenheng i de ulike lokalsamfunn. Det synes jeg i utgangspunktet er bra. Det gjelder muligheten for å se post og dagligvarer i sammenheng, muligheten for å se bensin og dagligvarer i sammenheng, og andre tjenester, og særlig offentlige tjenester.

Men dette er ikke nødvendigvis ukomplisert for den enkelte nærbutikk. Spørsmålet er om den etat som ønsker sine tjenester utført i nærbutikken, kompenserer tilstrekkelig. Det er et betydelig diskusjonstema, ikke minst i

forhold til posttjenesten som er lagt til butikk. Det må i sum være slik at det å legge flere tjenester til en nærbutikk ikke betyr en belastning for butikken, men at det tvert imot fører til en økt robusthet for de butikkene det angår. Derfor synes jeg det er viktig det som blir understreket fra et flertall i komiteen, nemlig at det offentlige har et ansvar, både når det gjelder å kompensere for den enkelte etats tjenester som blir utført i nærbutikk, og også for å se sammenhengen mellom de etatene som ønsker å tilby sine tjenester i nærbutikkene.

Komiteen er i stor grad enig om at en vil se på hvorledes MERKUR-programmet kan bedres, og på en mulig ny evaluering av programmet. Det er bra at det blir bedt om det, og det er viktig at en ser spesielt på de erfaringene som er gjort i vårt naboland Sverige når det gjelder støtteordninger.

Senterpartiet og SV har et eget forslag som går ut på at vi ønsker at det skal etableres en egen ordning knyttet til de butikkene der reiseavstanden til nærmeste innkjøpsalternativ er særlig stor. Vi understreker *særlig stor*. Det dreier seg om de butikkene som representanten Ryan var inne på, der det kan være svært lang veg for å få kjøpt de mest elementære dagligvarer.

Jeg har i grunnen aldri helt forstått poenget med at det skal være problematisk å skru tiden tilbake. Jeg tror at det å se seg tilbake kan være klokt av og til, både for å se på hvorledes ting har blitt endret, og for å kunne lære av feil som kan være gjort. Det er det enkelte av oss ønsker å påpeke. Her kan det være gjort ting som er uriktige, og etter Senterpartiets og SVs mening er det uriktig at en ikke kan ha en direkte støtteordning knyttet til dem som er aller mest utsatt. Det er det dette handler om. Men vi er kanskje litt uenige om hva som egentlig er en utkantbutikk. Når representanten Hedstrøm viser til Coop Mega på Røros som en utkantbutikk, synes jeg det er en smule merkverdig. Det er ikke den type butikker jeg først har på tunga når jeg snakker om utkantbutikker, og slett ikke når vi snakker om et eget forslag om direkte støtteordning til utkantbutikker. Da er det snakk om helt andre typer butikker.

Jeg synes det er viktig for Senterpartiet å understreke at vi ikke diskuterer om lokale samfunn skal ha rett til å leve eller ikke. Vårt utgangspunkt er at når folk ønsker å bo et sted, må de også få lov å handle de mest elementære dagligvarene og maten de skal spise, altså få utført de mest nødvendige ærend, uten å være nødt til å reise timevis. Derfor synes jeg representanten Hedstrøms utgangspunkt her egentlig viser hvor lite Fremskrittspartiet forstår av den norske distriktpolitikken, og av hva de norske utkantområdene sliter med.

Lokale samfunn tar et stort ansvar. Jeg tror også mange kommuner gjør det. Men jeg er ikke enig med representanten Gjedrem i at kommunene skal overta et større ansvar på dette området dersom det betyr nok en enkel løsning for å unndra seg et ansvar ved å lesse det over på kommunene. Det er ofte det statlige etater gjør når de ikke finner en egen løsning, eller ikke ønsker å bevilge mer midler – de lesset det over på kommunene. Slik må det ikke bli når det gjelder verken nærbutikkens rolle

eller de offentlige etatenes tjenester knyttet til nærbutikken. Her bør statlige etater ta ansvar, og de bør koordinere seg imellom utførelsen av den type tjenester og kompensasjonen for det.

Når det gjelder spørsmålet om innstillingens forslag til II kan gjøres om til et oversendelsesforslag, vil vi fra flertallets side i komiteen vurdere det ved slutten av denne debatten, særlig ut fra det vi forventer kan komme av signaler fra statsrådets og Regjeringens side.

K a r i L i s e H o l m b e r g hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Olaf Gjedrem (KrF): Det er to forhold i det siste innlegget der eg føler behov for ei viss klargjøring.

For det fyrste seier Senterpartiet og SV i forslaget sitt at ein

«ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 fremme forslag til økonomisk kompensasjon til butikker som ligger svært langt fra nærmeste innkjøpsalternativ».

Etter mi vurdering er det eit lavt presisjonsnivå på dette forslaget, og det er vanskeleg å tolka om det er avstand, om det er tid, kilometer eller andre kriterium, som driftsresultat, talet på butikkar i nærleiken, som skal vera avgjerande. Difor føler eg at det forslaget som er fremma, har eit svært lite presisjonsnivå og har liten nytte.

Det andre forholdet som eg vil ta opp, gjeld representanten Arnstads vurdering av mitt syn på lokalsamfunnets ansvar. Eg vil hevda at i mange samanhengar – det seier eg på bakgrunn av mange år som ordførar – er det lokalsamfunna sjølve som har primæransvaret når det gjeld levekår, kontaktar, tenester, vilje til å overleva, moglegheit til å skapa eit kvalitetssamfunn, og deira ansvar å ta vare på eksisterande tenester for å kunna behalda dei i morgon. Difor meiner eg at Stortinget i mindre grad bør blanda seg inn i lokale forhold. Lokalbefolkninga som i dag er meir privilegert enn nokon gong med tilgjengelege kommunikasjonsmiddel både på tråd og andre måtar, vil alltid kunna ha ein akseptabel kontakt med omverda. I dag er det faktisk mogleg å bu på plassar der det tidlegare aldri ville vore mogleg. Difor meiner eg at utfordringa fyrst og fremst bør returnerast til lokalsamfunna. Redd deg sjølv, så skal det offentlege bidra om det er gnist nok i lokalsamfunna til å villa overleva. Eg trur faktisk at ein vil skapa ei betre framtid for mange lokalsamfunn om dei sjølve tek ansvar.

Marit Arnstad (Sp): La meg komme med en liten erkjennelse først, og det er at presisjonsnivået i dette forslaget muligens ikke er det helt store. Men da vil jeg også si at det er ikke noe nytt i denne sal at enkelte forslag ikke er preget av en helt presis utforming. Vi er fra Senterpartiets og SVs side sjølsagt åpne for at Regjeringen, når den kommer tilbake til Stortinget med et forslag, kan få lov å utforme de nærmere kriteriene. Men vi sier at

dette må dreie seg om svært lang reiseavstand. Om det gjelder i tid eller i kilometer, vil de to tingene i svært mange tilfeller være sammenfallende. Er det mange kilometer, vil det ofte også ta lang tid. Men vi kan være åpne for å gi Regjeringen handlefrihet til å utforme de nærmere kriterier for det.

Jeg tror, i likhet med representanten Gjedrem, at de fleste lokalsamfunn tar et stort ansvar for utviklingen av servicetilbud i de grendene og bygdene som inngår som en del av det lokale samfunnet. Det er jeg ikke i tvil om. De kjemper hver dag for det. Men det vi snakker om her, og som er kommentert spesielt fra komiteen, er at det er stadig flere offentlige etater som kan tenke seg å tilby tjenester gjennom nærbutikken. Vi ser at Posten har gjort det. Men det er stor diskusjon rundt omkring i landet om Posten er villig til å betale det som faktisk kreves for å utføre Post i Butikk. Og det mener jeg det er et statlig ansvar å vurdere, ikke et kommunalt. Det gjelder også andre offentlige tjenester som kan bli tilbudt gjennom servicekontorer, som kan bli lagt inn under nærbutikk eller inn under andre offentlige tjenester. Det må vi ikke lesse over på kommunene, der må staten være med og ta et ansvar. Og det er det vi sier fra om i innstillingen.

Jeg tror mange lokalsamfunn, når de kjemper for eksistensen for bl.a. sine nærbutikker, føler at støtten fra storsamfunnet i dag i forhold til i tidligere tider er liten, ikke bare når det gjelder konkret støtte i form av økonomi og faglige ting, men også når det gjelder støtte i form av rett og slett en forståelse for hva distriktpolitikk handler om, og hva det lokale samfunnet betyr.

Øystein Hedstrøm (FrP): Til dette med definisjonen av en utkantbutikk: Skal det være sistedbutikken i en kommune eller i et område med et visst antall kunder, eller er det andre kriterier som skal legges til grunn? Det kan selvfølgelig diskuteres. Men det denne debatten koker ned til når det gjelder å gi støtte til eventuelle utkantbutikker, er at det går en grense. Det enkelte menneske må selvfølgelig ha lov til å bo og virke hvor det vil i vårt langstrakte land, men hvor går yttergrensen for at samfunnet og det offentlige skal stille opp med et serviceapparat på mange forskjellige områder? Jeg regner med at det også for Senterpartiet går en grense for dette. Jeg regner med at én person som f.eks. bor på en øy ute i havgapest, ikke er nok for at det offentlige skal stille opp med et fullgodt serviceapparat. Så mitt spørsmål til Senterpartiet blir: Hvor går denne grensen for Senterpartiet?

Marit Arnstad (Sp): Denne debatten koker ned til at en samlet komite synes at MERKUR-programmet er positivt. Det bør evalueres, og en del av oss mener at det bør gjøres en smule mer offensivt. Det er viktig at hele komiteen er opptatt av det. Så koker det ned til at Senterpartiet og SV mener at for enkelte butikker som det er svært lang reiseavstand til, bør det være en mulighet for direkte støtte. Det er ikke at det offentlige skal stille opp med et serviceapparat, for det er den lokale kjøpmannen som kommer til å utføre den servicen. Mange av de loka-

le gründerne som har holdt ut lenge – og dem er det en del av – er de som utfører servicen overfor folk i lokalsamfunnet. Det er ikke det offentlige. Men de bør få en støtte for å kunne utvikle det videre.

Senterpartiets utgangspunkt er at når en bor og virker et sted, må en ha mulighet til å kjøpe dagligvarer for å klare seg i hverdagen. Og det bør en kunne ha mulighet til uten å være nødt til å reise land og strand rundt.

Så skjønner jeg at representanten Hedstrøm ønsket en diskusjon om hvorvidt én person er tilstrekkelig eller ikke. Det er en debatt jeg ikke har tenkt å gå inn på. Men jeg vil gjerne overfor Fremskrittspartiet få lov til å vise til at det er utrolig mange lokalsamfunn i landet som har 50, 100, 150, 250 innbyggere. De skal ha et tilbud om å få kjøpt det mest elementære av de varene de ønsker, og det skal de kunne gjøre uten å være nødt til å kjøre milevis for å få gjort det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Statsråd Erna Solberg: Regjeringen ser den viktige rollen butikken har i mange små lokalsamfunn i distriktene, særlig på steder der avstanden til nærmeste senter er stor. Det er derfor en viktig oppgave for Regjeringen å ha en målrettet politikk for å sikre levedyktige dagligvarebutikker i mindre bygdesamfunn. Departementet arbeider i dag med disse utfordringene gjennom MERKUR-programmet, som er en forkortelse for merkantilt kompetanseprogram for utkantbutikker – for å ta det mytiske bort fra begrepet.

Målsettingen for MERKUR-programmet er:

- å legge til rette for at et kvalitativt godt tjenestetilbud i distriktene kan opprettholdes gjennom å videreutvikle og styrke eksisterende servicetilbud
- å sikre lokalbefolkningen i distriktene tilgang på en dagligvarebutikk på eller i nærheten av hjemstedet
- å bidra til økende forståelse i befolkningen og hos politikerne for dagligvarebutikkens betydning i lokalmiljøet.

Det er altså en tredelt målsetting som også bidrar til at det politiske miljøet bringer i fokus dagligvarebutikkens betydning for småsamfunn.

Gjennom arbeidet som skjer i regi av MERKUR-programmet, mener jeg at de utfordringene som innstillingen peker på, blir ivare tatt på en god måte. Arbeidet er fokusert på å heve kompetansen i butikkdriften, legge til rette for at butikkene kan utføre nye tjenester og lokalt engasjements betydning for å sikre butikkens videre drift. Jeg vil understreke at MERKUR-programmet arbeider tett opp mot de største dagligvarekjedene i Norge. Regjeringen vil videreføre og videreutvikle det arbeidet som blir gjort gjennom MERKUR-programmet.

Gjennom dette programmet har en helt fra starten i 1995 hatt et hovedfokus på å skaffe til veie nye tjenester til småbutikker som sliter med økonomien på grunn av lav omsetning. I utkantområder over hele landet har en klart å få til et samarbeid med forskjellige aktører som kjøper tjenester i småbutikker. Jeg vil her nevne spesielt

Post i Butikk og tipping. Også kommunale tjenester har vært lagt til butikk.

For å høste erfaring og kunnskap bestemte MERKUR-programmet i samarbeid med utkantkommuneprosjektet seg for å etablere et prosjekt i fem utkantkommuner i Nord-Troms og Finnmark – Gamvik, Lebesby, Loppa, Kvænangen og Måsøy. Her ble det lagt ut en rekke tjenester til nærbutikkene. Prosjektet er spesielt, nettopp fordi det er etablert tett kontakt mellom kommunens politiske og administrative ledelse og nærbutikken. I første rekke dreier de kommunale tjenestene seg om informasjon og kontaktformidling til de ulike etater i kommunen, men også bibliotekvirksomhet er en del av forsøket. I tillegg er post, tipping og drivstoffsalg i noen tilfeller lagt til butikkene. I prøveprosjektet har MERKUR vært med på å gi økonomiske bidrag for å stimulere til at tjenester blir lagt ut. En eventuell videreføring forutsetter at kommunene og andre som får tjenester utført, dekker de utgiftene butikkene har i den forbindelse. Men tilbakemeldingene fra deltakerne er positive. Dette tyder på at det kommer til å la seg gjøre å komme frem til en rimelig ordning, slik at dette kan komme til å fortsette også etter prosjekttidens utløp.

Jeg vil understreke at det er en forutsetning for Regjeringen at det er de offentlige etatene – samt andre tjenesteleverandører – som skal betale butikkene for å få utført tjenestene. En mer detaljert rapport om prosjektet som nå foregår i disse kommunene, vil foreligge om et års tid. Rapporten vil være med på å legge premisser for det videre arbeidet med MERKUR. Det er et ønske fra Regjeringens side at et slikt prøveprosjekt – samt andre erfaringer på området – kan være med på å videreføre tilretteleggingen av andre tjenester som kan legges til utkantbutikker.

Det er nå fire år siden MERKUR-programmet ble evaluert. Programmet har som mål å være dynamisk, i den forstand at det skal kunne tilpasse seg nye utfordringer og behov som dukker opp. Regjeringen vil derfor, som komiteen påpeker, gjennomføre en ny evaluering av det arbeidet som har blitt gjort og gjøres i regi av programmet. I en slik gjennomgang kan det være aktuelt å se på andre lands måter å løse de utfordringene som ligger i å sikre levedyktige butikker i utkantområdene.

Et annet moment som komiteen peker på, er hvordan en bør videreutvikle samarbeidet med dagligvarekjedene. Som tidligere sagt, har MERKUR-programmet tett kontakt med dagligvarekjedene i dag. Jeg stiller meg positiv til at en videreutvikling av dette samarbeidet blir en del av den videre utviklingen av MERKUR-programmet.

Komiteen peker i sin innstilling på at staten har et ansvar for å koordinere statlige etater og bedrifter som har ansvaret for de tjenestetilbud det kan være aktuelt å legge til en nærbutikk. Dette koordineringsarbeidet blir fulgt opp gjennom det nasjonale prosjektet med offentlige servicekontorer. Jeg vil ta et initiativ overfor Arbeids- og administrasjonsdepartementet for å se på hvilke muligheter som foreligger, med tanke på å finne løsninger på de utfordringer som de mest perifere områdene har når det

gjelder å sikre lokalbefolkningen et tilfredsstillende tjenestetilbud, også gjennom dagligvarebutikken.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Inge Ryan (SV): Statsråden har rett i mye av det hun sa. Hun har rett i at MERKUR-programmet har fungert veldig bra i forhold til å heve kompetansen i mange nærbutikker rundt i Norge. Men problemet er at enkelte steder i dette landet er så små at uansett om de har verdens beste kompetanse, har de ikke nok kunder til å få butikken til å gå på en slik måte at den blir lønnsom. Det er der problemet ligger. MERKUR-programmet er glimrende for kanskje 90–95 pst. av våre nærbutikker, men så er det noen butikker som har så tynt befolkningsgrunnlag at det ikke er mulig å drive lønnsomt, uansett om man har 100 MERKUR-program.

Mitt spørsmål blir derfor: Er statsråden villig til å se på denne type butikker på en helt annen måte enn de butikkene som man generelt snakker om når man snakker om nærbutikker? Da snakker vi faktisk om en type støtteordning, men ikke en rein subsidiering. Vi har mye subsidiering av ulike tjenester i dette landet. Tenk bare på hva vi subsidierer operabilletter og teaterbilletter med i dette landet – til hver eneste forestilling! I denne sammenheng snakker vi om støtteordninger til nærbutikker som utfører en del offentlige tjenester, ikke en passiv støtte, men små nærbutikker som i tillegg til å selge dagligvarer utfører en del offentlige tjenester, men som allikevel ikke får det til å gå rundt. Er statsråden villig til å se på denne type marginale butikker på en annen måte enn de generelle nærbutikkene som vi omtaler?

Statsråd Erna Solberg: Jeg mener det er viktig å støtte dagligvarebutikkene med offentlige tjenestetilbud som kan legges ut. Jeg tror den modernisering av offentlig sektor som gjøres, er bra. Jeg har konstatert at den første oppstarting med f.eks. Post i Butikk, som var et distriktpolitisk virkemiddel fordi det var vanskelig å opprettholde postkontorene rundt omkring, nå faktisk kommer til å gi alle som bor i Oslo Vest, et bedre posttilbud. I løpet av våren kommer man der til å ha postbutikker som er åpne til kl. 23, fordi man har videreført og tilbakført ideen som har kommet i et distriktpolitisk perspektiv.

Men når det gjelder spørsmålet om vi vil gjøre noe spesielt for de butikker som ikke har en stor kundebase, selv med tilføring av denne kompetansen og det arbeidet som skjer gjennom MERKUR-programmet, gjennom en direkte støtte, vil jeg ikke svare positivt på det. Grunnen til at jeg ikke svarer positivt på det, er at vi står overfor en stor reform når det gjelder regionale og distriktpolitiske virkemidler. Jeg ønsker ikke å legge nye føringer med hensyn til hva vi skal bruke regionale og distriktpolitiske virkemidler og penger til, i en prosess hvor denne regjeringen går inn for at vi skal overføre midlene på disse kapitlene til fylkeskommunene, og hvor fylkeskommunene i mye større grad gjennom sine regio-

nale utviklingsprogrammer skal få utforme regional- og distriktpolitikken. Derfor vil det være galt av meg i dag å begynne å legge nye føringer inn i et program hvor jeg egentlig mener at vi skal desentralisere myndigheten. Men siden vi står overfor en slik reform, synes jeg ikke det er riktig at vi skal begynne å legge opp til nye føringer på hvor pengene skal. Det har jeg tenkt å ha respekt for. Jeg ønsker at fylkeskommunene selv skal få lov til å gjøre det i fremtiden, og derfor gir jeg ingen nye løfter om den type virkemidler her i dag.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Ivar Kristiansen (H): La meg innledningsvis slå fast at jeg har betydelig sans for forslagsstillerens intensjoner når det gjelder dette Dokument nr. 8-forslaget, for den betydning som nærbutikken har i de mest spesielle utkantområdene, kan ikke overvurderes og har antakelig like stor betydning som skolen og barnehagen.

Faktum er at antall butikker av den standard er blitt halvert i løpet av de siste tjue år. Men selv om antallet butikker er halvert til ca. 4 800 i dag, har vi likevel en større butikk tetthet i Norge enn eksempelvis Sverige, som noen har henvist til tidligere i debatten. Vi har faktisk en tetthet som ligger vel 25 pst. over det som sven-skene har og kan tilby, og i tillegg har vi en mer desentralisert struktur i Norge.

Jeg deler Inge Ryans oppfatning av at vi må prøve å finne frem til mer treffsikre ordninger. Når han definerer de mest marginale typer butikker, så får det være neste utfordring. Å la dette være ensbetydende med at det skal henge sammen med en statlig støtte, tror jeg ikke vil være veien til suksess. På grunn av sentralisering er det stadig blitt færre mennesker å selge melk, brød, såpe eller hva det måtte være, til, spesielt i Distrikts-Norge. Utfordringen må være å få til mer forpliktende ordninger i forbindelse med det vi har av offentlige og øvrige institusjoner – eksempelvis Posten, Norsk Tipping, spedisjonstjenester og kommunale tjenester for øvrig – som kan være med og bidra til at vi i større grad oppnår det vi ønsker.

Derfor er det statsråden henviser til, etter min oppfatning greit, nemlig at det legges frem en rapport om premissene for det videre arbeidet i forbindelse med MERKUR-programmet. Det som ligger i komiteens tilråding i innstillingens II, der man spesifikt henviser til dagligvarekjedene, blir relativt lite treffsikkert. Eierne av dagligvarekjedene er jo ikke mest kjent for at det de holder på med, utføres gratis.

Jeg har forstått representanten Arnstads definisjon av eget forslag slik at presisjonsnivået kanskje kan være litt lavt, så jeg vil sterkt anbefale at man velger å oversende dette til Regjeringen. Jeg skal også bidra til at dette får den oppfølging som statsråden også i dag har vært inne på, for å finne alternative løsninger for å nå de mål jeg tror vi alle er enige om at vi skal nå.

Inge Ryan (SV): Spørsmålet er om Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV er villige til å gjøre om sitt forslag til et oversendelsesforslag, og det er vi! Hvorfor er vi det? Jo, fordi vi faktisk ønsker at denne saken skal gå videre i Regjeringa. Vi tolker også en del av statsrådets innlegg dit hen at hun bl.a. vil se hva Sverige har gjort. Det tyder på at det er bevegelse i saka. Da er det viktig for oss at den bevegelsen ikke stopper opp ved at vi legger saken død her i Stortinget. Kanskje vi allerede ved neste års statsbudsjett eller ved en senere korsvei kan få til en del løsninger som gjør at vi kan berge de små nærbutikkene som mange av oss er opptatt av at vi skal berge, slik at vi kan unngå at en del små lokalsamfunn blir fraflyttet. Derfor støtter vi forslaget som ble framsatt om oversendelse til Regjeringa.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare for votering i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten har Inge Ryan satt fram et forslag på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 fremme forslag til økonomisk kompensasjon til butikker som ligger svært langt fra nærmeste innkjøpsalternativ.»

Det gjøres oppmerksom på at Kystpartiet støtter forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 73 mot 20 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 11.11.10)

Komiteen hadde innstillet:

I

Dokument nr. 8:21 (2001-2002) – forslag fra stortingsrepresentant Inge Ryan om gjeninnføring av støtten til utkantbutikker – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Under debatten er innstillingens tilråding til II omgjort til et oversendelsesforslag og får følgende ordlyd:

«Det henstilles til Regjeringen å ta initiativ til et tettere samarbeid med dagligvarekjedene for å sikre butikktilbud i våre mest marginale områder for bosetting.»

Presidenten foreslår at forslaget i denne form oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 2

Referat

1. (200) Forslag fra stortingsrepresentantene Karin S. Woldseth, Ulf Erik Knudsen, Per Sandberg og Øyvind Korsberg om skrinlegging av Operaprojektet i Bjørvika (Dokument nr. 8:84 (2001-2002))
Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.
2. (201) Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om å fjerne importvernet for poteter som et ledd i å øke tilbudet av kvalitetsprodukter til konsumentene (Dokument nr. 8:85 (2001-2002))
3. (202) Forslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, John I. Alvheim og Øystein Hedstrøm om å be Regjeringen utrede effektene av å innføre redusert merverdiavgift på legemidler (Dokument nr. 8:86 (2001-2002))
4. (203) Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt (Dokument nr. 8:87 (2001-2002))
Enst.: Nr. 2 – 4 sendes finanskomiteen.
5. (204) Forslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Siv Jensen og Per Sandberg om aktiv statsdeltagelse i det brede nasjonale lønnsoppgjør ved å delta med skatte- og avgiftslettelser for å sikre en fremforhandlet kjøpekraftsutvikling for alle og at lønnsoppgjøret deretter gjennomføres som et desentralisert oppgjør (Dokument nr. 8:88 (2001-2002))
Enst.: Legges ut til gjennomsyn for tingets medlemmer i minst en dag og føres deretter opp på kartet til behandling, jf. Forretningsordenens § 28 tredje ledd bokstav c.

Møtet hevet kl. 11.15